

PODATKI

- ▶ Opodatkowanie akcyzą wyrobów węglowych
- ▶ Nabywca odpowie...

KONWENCJE PODATKOWE

» *W ostatnim okresie przyjęto wiele przepisów dotyczących zmian w międzynarodowych umowach dotyczących kwestii podatkowych, których stroną jest Polska.*

- ▶ Przemieszczanie samochodów osobowych w UE
- ▶ Pewniejszy 1%?
- ▶ Przedłużenie zwrotu VAT zaskarżalne
- ▶ Wydatki muszą być inwestycyjne
- ▶ Nieujawnione źródła jednak korzystne

FIRMA

WYROBY BUDOWLANE W OBROTCIE

» *Nowelizacja przepisów w zakresie wyrobów budowlanych umożliwia producentom wyrobów budowlanych uzyskiwanie w Polsce tzw. europejskich ocen technicznych wyrobów budowlanych. Są to dokumenty niezbędne do sprzedaży tych wyrobów na terenie Unii Europejskiej.*

- ▶ Zmiany w BFG
- ▶ Zmiany w transporcie drogowym
- ▶ Skok do administracji elektronicznej?
- ▶ UE będzie skuteczniej zwalczać nadużycia finansowe
- ▶ Opłaty dla administracji miar
- ▶ Program pomocy rolnikom poszkodowanym przez klęski żywiołowe

KADRY I UBEZPIECZENIA

- ▶ Pierwsza ustawa deregulacyjna
- ▶ Wymiar zasiłku chorobowego i macierzyńskiego
- ▶ Kształcenie pielęgniarki i położnej

ELASTYCZNY CZAS PRACY

» *Nowelizacja Kodeksu pracy oraz ustawy o związkach zawodowych umożliwia wydłużenie okresu rozliczeniowego czasu pracy oraz reguluje zasady ruchomego i przerywanego czasu pracy.*

- ▶ Nowe limity w ubezpieczeniach społecznych
- ▶ Kontrola zwolnień lekarskich po półroczu
- ▶ Terminowość opłacania składek na ubezpieczenia społeczne a refundacja tych składek

SERWIS DOMOWY

- ▶ Jak korzystać z Centralnej Ewidencji Organizatorów Turystyki i Pośredników Turystycznych?
- ▶ Ważne dla klientów biur podróży

NOWELIZACJA USTAWY O FINANSACH PUBLICZNYCH

» *Nowelizacja ustawy o finansach publicznych zawieszka obowiązek stosowania w 2013 r. ograniczeń związanych z przekroczeniem tzw. pierwszego progu ostrożnościowego, gdy relacja długu publicznego do PKB jest większa od 50%, a nie przekracza 55%.*

- ▶ Nowe oznakowanie tras rowerowych
- ▶ Lepsza ochrona dla turystów wybierających wczasy zorganizowane?
- ▶ Koniec z wysokimi karami za usuwanie drzew?

Słowo od doradcy

Drogi Kliencie,

Z początkiem września rozpoczął się rok szkolny. Wszyscy powoli wracają z urlopów i ze zdwojoną siłą zabierają się do pracy. Także parlamentarzyści we wrześniu intensyfikują kampanię uchwalania zmian prawnych, których już dziś jest wiele, co można zauważyć po ilości ustaw podpisywanych przez Prezydenta. Zachęcam więc do czytania na bieżąco kolejnych nadsyłanych do Państwa numerów niniejszego e-biuletynu, tak aby zawsze być „na czasie”.

1 września rozpoczęła się meteorologiczna jesień, a początek astronomicznej jesieni to 22 września. Astronomiczna jesień rozpoczyna się w momencie równonocy jesiennej i trwa do przesilenia zimowego, czyli do ok. 22 grudnia. Jednak nie poddawajmy się jesiennej nostalgii! Zmiana pór roku to okazja do odpowiedniego, jednak radosnego udekorowania witryny, a nawet całego przedsiębiorstwa.

Twój Doradca Podatkowy

TERMINY – WRZESIEŃ

- 5. Rozliczenie składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne - jednostki budżetowe i samorządowe zakłady budżetowe.
- 9. Wpłata zryczałtowanego podatku dochodowego pobranego w sierpniu od należności wypłaconych zagranicznej osobie prawnej z tytułów wymienionych w art. 21 ust. 1 ustawy o p.d.o.p.
- 9. Wpłata zryczałtowanego podatku dochodowego pobranego w sierpniu od dochodów z dywidend oraz innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych i przekazanie podatnikowi informacji CIT-7.
- 9. Zapłata podatku w formie karty podatkowej za sierpień.
- 10. Wpłata składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i FP za sierpień – osoby fizyczne opłacające składki wyłącznie za siebie.
- 10. Złożenie zgłoszenia INTRASTAT za sierpień.
- 16. Wpłata III raty podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego – osoby fizyczne.
- 16. Wpłata podatku od nieruchomości i podatku leśnego za wrzesień oraz III raty podatku rolnego – osoby prawne, jednostki organizacyjne oraz spółki nieposiadające osobowości prawnej.
- 16. Wpłata II raty podatku od środków transportowych.
- 16. Wpłata składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, FP i FGŚP za sierpień – pozostali płatnicy składek.
- 16. Złożenie informacji podsumowującej (w wersji drukowanej) za sierpień.
- 20. Wpłata zaliczki na podatek dochodowy od osób prawnych i od podatkowej grupy kapitałowej.
- 20. Wpłata zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych od dochodów osiągniętych z działalności gospodarczej (w tym liniowego) oraz z umów najmu i dzierżawy.
- 20. Wpłata kwot pobranych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych od pracowników zatrudnionych na umowę o pracę oraz z tytułu umów zlecenia i o dzieło wypłaconych w poprzednim miesiącu.
- 20. Wpłata przez płatników, o których mowa w art. 41 ustawy o p.d.o.f., pobranych zaliczek na podatek dochodowy lub zryczałtowanego podatku dochodowego za sierpień.
- 20. Wpłata podatku dochodowego od podatników osiągających dochody bez pośrednictwa płatników ze stosunku pracy z zagranicy oraz z emerytur i rent z zagranicy czy z tytułu osobiście wykonywanej działalności np. literackiej, artystycznej.
- 20. Wpłata ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych za sierpień.
- 20. Wpłata na PFRON za sierpień.
- 25. Deklaracja i rozliczenie VAT oraz akcyzy.
- 25. Złożenie informacji podsumowującej (składanej elektronicznie).
- 30. Przekazanie na wyodrębniony rachunek bankowy ZFŚS II raty odpisów i zwiększeń, o których mowa w art. 6 ust. 2 ustawy o ZFŚS.

Opodatkowanie akcyzą wyrobów węglowych

Najnowsza nowelizacja ustawy o podatku akcyzowym doprecyzowuje przepisy w zakresie opodatkowania wyrobów węglowych podatkiem akcyzowym oraz w systemie zwolnień tych wyrobów od akcyzy.

Ustawa wprowadza instytucję **finalnego nabywcy węglowego** oraz doprecyzowuje przedmiot opodatkowania akcyzą w zakresie wyrobów węglowych. Nowe przepisy poszerzają zakres czynności pośredniczącego podmiotu węglowego, korygując definicję takiego podmiotu. Wprowadzają także m.in. obowiązek pisemnego powiadomienia właściwego naczelnika urzędu celnego o tej działalności. Status na gruncie ustawy o podatku akcyzowym przesądza zaś np. o możliwości nabywania wyrobów węglowych opodatkowanych, niepodlegających opodatkowaniu czy podlegających zwolnieniu z opodatkowania akcyzą.

Przewidziano **zmiany w katalogu czynności podlegających opodatkowaniu akcyzą** w odniesieniu do wyrobów węglowych. **Nowelizacja** wyłącza z opodatkowania transakcje sprzedaży wyrobów węglowych

na terytorium kraju między pośredniczącymi podmiotami węglowymi, a ponadto import, eksport, wewnątrzwspólnotową dostawę oraz wewnątrzwspólnotowe nabycie tych wyrobów przez pośredniczące podmioty węglowe. Nie będą objęte zakresem ustawy o podatku akcyzowym również eksport i wewnątrzwspólnotowa dostawa wyrobów węglowych dokonywane przez finalnych nabywców węglowych.

Opodatkowaniu akcyzą podlegać ma zaś:

- sprzedaż wyrobów węglowych na terytorium kraju finalnemu nabywcy węglowemu;
- nabycie wewnątrzwspólnotowe i import wyrobów węglowych przez finalnego nabywcę węglowego;
- użycie wyrobów węglowych przez pośredniczący podmiot węglowy;
- użycie lub sprzedaż wyrobów węglowych uzyskanych

w drodze czynu zabronionego pod groźbą kary oraz powstanie ubytków wyrobów akcyzowych.

Poza tym, w 3 przypadkach, opodatkowaniu podlega użycie wyrobów węglowych przez finalnego nabywcę węglowego.

Nowelizacja nie zmienia katalogu zwolnień z opodatkowania wyrobów węglowych w razie ich wykorzystywania do określonych celów. Modyfikuje zaś **warunki stosowania zwolnień z opodatkowania** – poprzez odejście od uciążliwego obowiązku dołączania do przemieszczanych wyrobów węglowych dokumentu dostawy. W zamian przewidziano nowe warunki dla skorzystania zwolnienia od akcyzy. Ustawa zmienia przepisy dotyczące **ewidencjonowania wyrobów węglowych**. Oprócz przepisów porządkujących, utrzymuje obowiązek prowadzenia ewidencji wraz ze wskazaniem zakresu

danych, które ma obejmować. Nieprowadzenie, prowadzenie nierzetelne lub wadliwe ewidencji nie będzie powodowało utraty zwolnienia z podatku, lecz będzie podlegało przepisom Kodeksu karnego skarbowego. Pośredniczący podmiot węglowy dokonujący sprzedaży wyrobów węglowych na terytorium kraju finalnemu nabywcy węglowemu będzie zobowiązany prowadzić ewidencję sprzedanych wyrobów węglowych zawierającą określone dane wskazane w ustawie. Również w razie zużycia przez pośredniczący podmiot węglowy wyrobów węglowych będzie on zobowiązany prowadzić

ewidencję wyrobów węglowych użytych w ramach zwolnień ze względu na przeznaczenie bądź użytych do celów nieobjętych zwolnieniem. Ustawodawca uchyla zaś obowiązek prowadzenia ewidencji wyrobów węglowych zużywanych do celów zwolnionych przez podmioty zużywające.

Jedynie straty wyrobów węglowych powstałe w trakcie transportu traktowane będą jako **ubytki** na gruncie ustawy o podatku akcyzowym. Ponadto nowelizacja upoważnia Ministra Finansów do ustalenia w drodze rozporządzenia norm dopuszczalnych strat zwolnionych od akcyzy, gdyż

zakłada docelowe odejście do konieczności uzyskiwania przez poszczególnych podatników od naczelników urzędów celnych indywidualnych norm dopuszczalnych ubytków.

Ustawowe **zmiany** zaczną obowiązywać od 20 września 2013 r. Przyjęta poprawka senacka wydłużyła jednak okres utraty mocy bezterminowych decyzji naczelnika urzędu celnego określających normy dopuszczalnych ubytków niektórych wyrobów akcyzowych, z końca następnego okresu rozliczeniowego na koniec roku kalendarzowego 2013 r.

Nabywca odpowie...

Ustawa o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw została już uchwalona przez parlament i ma wkrótce wejść w życie.

W nowelizacji przewidziano następujące zmiany:

- **rozszerzenie stosowania mechanizmu odwrotnego obciążenia** (w którym to nabywca, a nie dostawca, rozlicza VAT) do obrotu takimi towarami jak m.in.: niektóre wyroby stalowe (półprodukty), w obrocie którymi potwierdzono proceder wyłudzenia podatku VAT, niebezpieczne odpady zawierające metal, odpady z papieru i tektury oraz niektóre surowce

wtórne nieobjęte obecnie odwrotnym obciążeniem,

- wprowadzenie **krótszych, tj. miesięcznych, okresów rozliczeniowych dla podatników dokonujących sprzedaży towarów tzw. „wrażliwych”**, tzn. niektórych wyrobów stalowych (nieobjętych mechanizmem odwrotnego obciążenia), paliw i złota nieobrobionego,
- wprowadzenie instytucji **odpowiedzialności podatkowej nabywcy za zobowiązania**

podatkowe w VAT sprzedawcy w transakcjach tzw. towarami „wrażliwymi”.

Generalnie podatnik, na rzecz którego dokonano dostawy towarów, wymienionych w nowym załączniku nr 13 do ustawy o VAT, będzie odpowiadał solidarnie wraz z podmiotem dokonującym tej dostawy za jego zaległości podatkowe w części podatku proporcjonalnie przypadającej na dostawę dokonaną na rzecz tego podatnika, jeżeli:

- I. wartość towarów, o których mowa w załączniku nr 13 do ustawy, nabywanych od jednego

podmiotu dokonującego ich dostawy, bez kwoty podatku przekroczyła w danym miesiącu kwotę 50 000 zł, oraz

2. w momencie dokonania dostawy towarów, o których mowa w ww. załączniku nr 13 do ustawy, podatnik wiedział lub miał uzasadnione podstawy do tego, aby przypuszczać, że cała kwota podatku przypadająca na dokonaną na jego rzecz dostawę tych towarów lub jej część nie zostanie wpłacona na rachunek urzędu skarbowego.

Konwencje podatkowe

W ostatnim okresie przyjęto wiele przepisów dotyczących zmian w międzynarodowych umowach dotyczących kwestii podatkowych, których stroną jest Polska.

SŁOWACJA

1 sierpnia 2013 r. w Bratysławie, podpisano *Protokół między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Słowacką o zmianie Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Słowacką w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku, sporządzonej w Warszawie dnia 18 sierpnia 1994 r.*

Główne zmiany wprowadzone do Umowy z 1994 r. obejmują regulacje dotyczące opodatkowania dywidend

i odsetek. Protokół wprowadza zwolnienie dywidend z podatku u źródła w przypadku, gdy ich właścicielem jest spółka (inna niż spółka osobowa), która w momencie wypłaty dywidendy posiada lub będzie posiadać bezpośrednio, przez nieprzerwany 24 miesięczny okres, nie mniej niż 10% udziałów (akcji) w kapitale spółki wypłacającej dywidendy. W odniesieniu do odsetek, Protokół przewiduje opodatkowanie dochodów z odsetek w państwie, w którym powstają wg stawki 5% kwoty brutto odsetek.

Kolejną istotną zmianą polsko-słowackiej umowie o unikaniu podwójnego opodatkowania, którą wprowadza Protokół, jest uzupełnienie przepisu dotyczącego zysków ze sprzedaży majątku o tzw. klauzulę nieruchomościową.

Zgodnie z **Protokołem** dla celów unikania podwójnego opodatkowania Polska nadal stosowała będzie jako podstawową metodę, metodę wyłączenia z progresją. Metoda zaliczenia proporcjonalnego obejmuje natomiast m.in. zyski przedsiębiorstw, dochody z dywidend, odsetek

i należności licencyjnych, zyski ze sprzedaży majątku oraz wynagrodzenia dyrektorów.

Protokół wprowadza także postanowienia dotyczące ograniczenia przyznawania korzyści umownych oraz zawiera pełną **klauzulę wymiany informacji**, zgodną ze standardem OECD.

LUKSEMBURG

25 lipca 2013 r. wszedł w życie *Protokół zmieniający Konwencję między Rzeczpospolitą Polską a Wielkim Księstwem Luksemburga w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku, sporządzoną w Luksemburgu dnia 14 czerwca 1995 r.* podpisany 7 czerwca 2012 r.

W odniesieniu do odsetek Protokół redukuje stawki opodatkowania odsetek u źródła do 5%. Analogiczne stawki zamieszczono w szeregu innych umów podatkowych renegotjowanych przez Polskę w okresie ostatnich kilku lat.

Protokół wprowadza także, między innymi, zmianę dotyczącą opodatkowania dywidend, dostosowując przepisy Konwencji do przepisów wewnętrznych obu krajów, które

wynikają z implementacji stosownej dyrektywy unijnej dotyczącej wspólnego opodatkowania stosowanego w przypadku spółek dominujących i spółek zależnych różnych państw członkowskich UE.

Protokół zmienia także stawki opodatkowania u źródła należności licencyjnych; stawka nie może przekroczyć u źródła 10% a stawkę podatku pobieranego źródła od należności licencyjnych obniżono do 5%

Wprowadzono w Protokole tzw. „klauzulę nieruchomościową”, która ma na celu wprowadzenie tej samej reguły, wywodzącej się z modelowej Konwencji OECD a dotyczącej miejsca opodatkowania dochodu w odniesieniu do zysków powiązanych z nieruchomościami.

Pozostawiono w Protokole metodę wyłączenia z progresją jako generalną zasadę unikania podwójnego opodatkowania, ale poszerzono katalog wyjątków od tej reguły i stosowania metody proporcjonalnego odliczenia. Pozwala ona odliczyć od podatku należnego do zapłaconego w Polsce, kwotę podatku zapłaconego w Luksemburgu. Jest to istotne w przypadku zwolnienia określonego dochodu z opodatkowania

w Luksemburgu. Metoda odliczenia nie wyłącza określonych dochodów z opodatkowania w Polsce. Tego rodzaju wyłączenie mogłoby prowadzić, w przypadku nieosiągnięcia przez podatnika dochodów z innych źródeł w Polsce do podwójnego nieopodatkowania określonego dochodu.

Zmieniono jeszcze szereg innych artykułów, dostosowując je do rozwiązań zawartych we wspomnianej Konwencji OECD.

Protokół będzie miał zastosowanie:

- do podatków potrącanych u źródła, do dochodu osiąganego w pierwszym dniu, lub po tym dniu, drugiego miesiąca następującego po dacie, w której niniejszy Protokół wejdzie w życie, tj. od **1 września 2013 r.**; oraz
- w odniesieniu do pozostałych podatków od dochodu oraz podatków od majątku, do podatków pobieranych za jakiegokolwiek rok podatkowy rozpoczynający się w dniu 1 stycznia lub po tym dniu, w roku kalendarzowym następującym po roku, w którym niniejszy Protokół wejdzie w życie, tj. od **1 stycznia 2014 r.**

NORWEGIA

Ustawą z dnia 16 listopada 2012 r. przewidziano ratyfikację *Protokołu między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Norwegii zmieniającego Konwencję między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Norwegii w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, sporządzoną w Warszawie dnia 9 września 2009 r.*, podpisanego w Oslo dnia 5 lipca 2012 r. Kwestie dotyczące opodatkowania zawodu marynarza, a także konkurowania armatorów polskich i norweskich z przedsiębiorcami rejestrującymi statki m.in. w krajach tzw. taniej bandery, postawiły nowe problemy związane z opodatkowaniem, jakie dotąd nie znalazły odzwierciedlenia w zmienianej Protokołem Konwencji polsko-norweskiej z 2009 roku, stąd potrzeba modyfikacji. Protokół zmienia przepis dotyczący opodatkowania wynagrodzenia marynarzy – wprowadza do polsko-norweskiej konwencji rozwiązania analogiczne do funkcjonujących w polskich umowach zawartych z pozostałymi krajami, oferującymi

międzynarodowe rejestry statków oraz ulgi podatkowe.

Protokół uzupełnia ponadto zapisy dotyczące metod unikania podwójnego opodatkowania. Zgodnie z dodawanym przepisem brak opodatkowania dochodu w Norwegii będzie upoważniał stronę polską do zmiany metody unikania podwójnego opodatkowania z metody wyłączenia z progresją na metodę proporcjonalnego zaliczenia.

Umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, których stroną jest Polska, przewidują z metody unikania podwójnego opodatkowania-proporcjonalnego oraz wyłączenia z progresją. Ta ostatnia metoda polega na tym, że dochód osiągnięty z tytułu pracy za granicą jest zwolniony z podatku w kraju rezydenta podatkowego, jest natomiast brany pod uwagę tylko przy obliczaniu stawki podatkowej, według której podatnik zobowiązany jest rozliczyć podatek od dochodów uzyskanych w kraju rezydencji podatkowej. Ta metoda eliminuje problem polegający na tym, że w przypadku metody proporcjonalnego zaliczenia, może ona być mniej korzystna dla podatnika w sytuacji, gdy istnieją znaczą-

ce różnice w opodatkowaniu między krajem wykonywania pracy a krajem rezydencji podatkowej. Protokół o zmianie obowiązującej dotychczas Konwencji z Królestwem Norwegii nie przewiduje zmiany generalnej metody unikania podwójnego opodatkowania dochodów z pracy najemnej uzyskiwanych przez polskich rezydentów ze źródeł położonych w Norwegii, tj. metody wyłączenia z progresją.

W odniesieniu do dochodów z dywidend, odsetek, należności licencyjnych i zysków majątkowych, Polska będzie nadal stosowała metodę zaliczenia proporcjonalnego. Nie znajdzie ona zastosowania do dochodu uzyskiwanego lub majątku posiadanego przez rezydenta Polski, jeśli Norwegia nie opodatkowuje danego dochodu, zgodnie z norweskim prawem wewnętrznym. Polska nie będzie więc wyłączona z możliwości opodatkowania dochodów osiągniętych w Norwegii i niepodlegających opodatkowaniu w kraju źródła. Norwegia przyznała osobom zamieszkałym w innych państwach niż państwa nordyckie, zwolnienie z opodatkowania wynagrodzeń otrzymywanych z tytułu pracy najemnej wyko-

nywanych na statkach zarejestrowanych w NIS.

Zawarcie Protokołu ma ujemny wpływ na dochody budżetowe Polski.

ANDORA

3 sierpnia 2013 r. weszła w życie **ustawa** wyrażająca zgodę na ratyfikację umowy między Polską a Andorą. **Ustawa** wyraża zgodę na ratyfikację przez prezydenta *Umowy między RP a Księstwem Andory o wymianie informacji w sprawach podatkowych, podpisanej w Andorra la Vella 15 czerwca 2012 r.*

W przypadku Polski umowa dotyczy podatku dochodowego od osób prawnych i od osób fizycznych. Natomiast w odniesieniu do Andory chodzi o podatek z tytułu przeniesienia własności majątku, podatku od wzrostu wartości z tytułu przeniesienia własności majątku oraz istniejących podatków bezpośrednich wprowadzonych przez ustawodawstwo Andory. **Umowa** obejmuje jedynie **wymianę** informacji na żądanie.

CYPR

W wyniku zmiany w umowie o unikaniu podwójnego opodatkowania między Polską

a Cyprzem od 1 stycznia 2013 r. zmieniły się formuły wycozystania spółek cypryjskich. 22 marca 2012 r. podpisano bowiem **protokół** o zmianie umowy w sprawie unikania podwójnego opodatkowania między Polską a Cyprzem. **Ustawa** o ratyfikacji protokołu została opublikowana 24 sierpnia 2012 r., natomiast zmiany weszły w życie od 1 stycznia 2013 r.

- Najważniejsze **zmiany** w umowie obejmują:
- likwidację tzw. zasady „tax sparing”;
- uproszczenie zasad wymiany informacji pomiędzy organami podatkowymi obu państw;
- zmianę sposobu opodatkowania wynagrodzeń dyrektorów, od 2013 roku dochód od takiego rodzaju wynagrodzenia podlega opodatkowaniu w państwie miejsca zamieszkania lub siedziby dyrektorów;
- obniżenie stawek podatku u źródła (podatku płaconego w kraju powstania dochodu) z tytułu wypłaty dywidendy oraz odsetek z 10% do 5%.

USA

13 lutego 2013 r. w Warszawie podsekretarz stanu w Mini-

sterstwie Finansów Maciej Grabowski oraz ambasador Stanów Zjednoczonych w Polsce Stephen Mull podpisali *Konwencję między Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu. Konwencja zastąpi Umowę między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki o uniknięciu podwójnego opodatkowania i zapobieżeniu uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu z dnia 8 października 1974 r.* Była to jedna z pierwszych umów zawartych przez Polskę po 1945 r. w zakresie spraw podatkowych.

Nowa Konwencja ma zaś na celu m.in. intensyfikację współpracy handlowej dzięki efektywnemu przepływowi transakcji transgranicznych, np. poprzez zmniejszenie należności licencyjnych, dywidend i odsetek.

Konwencja znajdzie zastosowanie m.in. do opodatkowania dochodów z nieruchomości, prowadzenia działalności gospodarczej

w drugim państwie, zysków kapitałowych, wynagrodzeń oraz emerytur i rent. W przypadku tzw. dochodów pasywnych, ustala stawki podatku pobieranego u źródła na 5% w przypadku odsetek i należności licencyjnych, natomiast w przypadku dywidend na 5% kwoty dywidend brutto, jeżeli rzeczywistym beneficjentem jest spółka, która posiada bezpośrednio co najmniej 10% praw głosu w spółce wypłacającej dywidendy, bądź 15% kwoty dywidend brutto we wszystkich pozostałych przypadkach.

Zgodnie z nową konwencją, dla celów unikania podwójnego opodatkowania Polska będzie stosować – jako podstawową – metodę wyłączenia z progresją. Jednak w przypadku dochodów z dywidend, odsetek, należności licencyjnych, zysków z przeniesienia własności majątku oraz innych dochodów nieobjętych postanowieniami konwencji, zastosowanie znajdzie metoda zaliczenia proporcjonalnego.

Aby przeciwdziałać nabywaniu korzyści umownych przyznanych konwencją przez rezydentów państw trzecich, **wprowadzono** rozwiązanie zastrzegające stosowanie jej

postanowień tylko do określonych kategorii osób i podmiotów.

Nowa polsko-amerykańska umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania zawiera ponadto pełną klauzulę wymiany informacji, zgodną ze standardem OECD.

Ustawa z dnia 21 czerwca 2013 r. o ratyfikacji Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, podpisanej w Warszawie dnia 13 lutego 2013 r., jest już **gotowa**.

KANADA

Konwencja między Rzeczpospolitą Polską a Kanadą w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, wraz z Protokołem, podpisana w Ottawie dnia 14 maja 2012 r., została **ratyfikowana** przez Prezydenta RP w dniu 8 stycznia 2013 r. **Konwencja**, zgodnie ze swoim art. 27, wejdzie w życie w dniu otrzymania późniejszej z notyfikacji o zakończeniu we-

wewnętrznych procedur prawnych, przy czym będzie miała zastosowanie:

- w Polsce: w odniesieniu do podatków potrącanych u źródła – do dochodu osiągniętego w dniu 1 stycznia lub po tym dniu w roku następującym po roku kalendarzowym, w którym Konwencja wejdzie w życie; w odniesieniu do pozostałych podatków – do dochodu osiągniętego w jakimkolwiek roku podatkowym rozpoczynającym się w dniu 1 stycznia lub po tym dniu w roku następującym po roku kalendarzowym, w którym Konwencja wejdzie w życie;
- w Kanadzie: w odniesieniu do podatków potrącanych o źródła – do kwot zapłaconych lub odliczonych przez osoby nie mające miejsca zamieszkania lub siedziby w Kanadzie, w dniu 1 stycznia lub po tym dniu w roku następującym po roku kalendarzowym, w którym **Konwencja** wejdzie w życie; w odniesieniu do pozostałych podatków kanadyjskich – do lat podatkowych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia lub po tym dniu w roku następującym po

roku kalendarzowym, w którym Konwencja wejdzie w życie.

Konwencja zatem nie weszła jeszcze w życie zarówno w Polsce, jak i w Kanadzie, ze względu na trwające jeszcze wewnętrzne procedury prawne strony kanadyjskiej.

Kwestia opodatkowania emerytur i rent została uregulowana w artykule 17 nowej Konwencji. Konwencja ta nie zmienia zasad opodatkowania zarówno emerytur, jak i rent w stosunku do obowiązującej wciąż Umowy między Rządem PRL a Rządem Kanady w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku, podpisanej w Warszawie w 1987 r. Emerytury i renty powstające w jednym państwie i wypłacane osobie mającej miejsce zamieszkania w drugim, będą opodatkowane w tym drugim państwie (tj. w państwie rezydencji). Natomiast art. 17 ustęp 2 Konwencji przewiduje, iż emerytury mogą być również opodatkowane w państwie, w którym powstają (tj. u źródła). W konsekwencji emerytury i renty otrzymywane przez polskiego rezydenta w Kanadzie, bądź kanadyjskiego rezydenta w Polsce, mogą

podlegać opodatkowaniu w obu krajach, jednakże uniknięcie podwójnego opodatkowania nastąpi poprzez zastosowanie określonej w umowach metody unikania podwójnego opodatkowania. W przypadku Polski będzie to metoda wyłączenia z progresją, natomiast Kanada w odniesieniu do swoich obywateli stosuje metodę odliczenia podatku zapłaconego za granicą.

Zastosowanie każdej z metod zapobieżenia podwójnemu opodatkowaniu, przewidzianych w umowach o unikaniu podwójnego opodatkowania, w pełni zapobiega wystąpieniu podwójnego opodatkowania dochodów osiąganych przez rezydentów jednego z państw na terytorium drugiego państwa.

W odniesieniu do praktyki stosowania przepisów dotyczących unikania podwójnego opodatkowania emerytur, pragnę poinformować, że polskie przepisy podatkowe dokładnie określają tryb poboru podatku od emerytur i rent z zagranicy. Banki dokonujące wypłaty emerytur i rent z zagranicy są – jako płatnicy – obowiązane do poboru miesięcznych zaliczek na podatek (art. 35 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku dochodowym od

osób fizycznych), stosując przy tym postanowienia umowy w sprawie unikania podwójnego opodatkowania zawartej z państwem, z którego emerytury i renty pochodzą (art. 35 ust. 3 powołanej ustawy).

MALEZJA

Ambasador Rzeczypospolitej Polskiej Adam W. Jelonek oraz wiceminister finansów Malezji Datuk Ahmad Maslan podpisali 8 lipca 2013 r. w Kuala Lumpur *umowę między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Malezji w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu*, wraz z protokołem do umowy.

Nowa polsko-malezyjska **umowa** o unikaniu podwójnego opodatkowania zastąpi analogiczną umowę z 16 września 1977 r. Znajdzie ona zastosowanie między innymi do opodatkowania dochodów z nieruchomości, prowadzenia działalności gospodarczej w drugim państwie, zysków kapitałowych, wynagrodzeń oraz emerytur i rent. W przypadku tzw. dochodów pasywnych, umowa ustala stawki

podatku pobieranego u źródła na 10% w przypadku odsetek, 8% w przypadku należności licencyjnych i opłat za usługi techniczne, natomiast w przypadku dywidend na 5% kwoty dywidend brutto.

Zgodnie z podpisaną **umową**, metoda zaliczenia proporcjonalnego pozostanie podstawową metodą unikania podwójnego opodatkowania stosowaną przez Polskę. Nowa konwencja zawiera ponadto pełną **klauzulę wymiany informacji**, zgodną ze standardem Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD).

SINGAPUR

17 sierpnia br. weszła w życie **ustawa** wyrażająca zgodę na ratyfikację umowy i protokołu między Polską a Singapurem. W **ustawie** Sejm wyraża zgodę na ratyfikację przez prezydenta umowy oraz protokołu między Polską a Singapurem w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu. Umowa została przygotowana w oparciu o Modelową Konwencję OECD w sprawie podatku od dochodu i majątku. **Zmiany** dotyczą

m.in. opodatkowania licencji, dywidend i odsetek, definicji występujących w umowie, wymiany informacji oraz umożliwienia dokonania tzw. korekty wtórnej, pozwalającej na usunięcie podwójnego opodatkowania. Umowa zmienia dotychczasową metodę unikania podwójnego opodatkowania, tj. metodę wyłączenia z progresją na metodę proporcjonalnego zaliczenia. W umowie znalazła się ponadto tzw. pełna klauzula wymiany informacji podatkowych, która umożliwi stronom m.in. żądanie przekazania informacji znajdujących się w posiadaniu instytucji finansowych oraz banków.

BELIZE

16 maja 2013 r. w Londynie podpisano umowę między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Belize o wymianie informacji w sprawach podatkowych, która stanowi podstawę m.in. do obustronnej wymiany informacji znajdujących się w posiadaniu banków.

W przypadku Polski umowa dotyczy podatków: dochodowego od osób fizycznych oraz od osób prawnych, a także od towarów i usług.

Zgodnie z przewidzianą w umowie procedurą wymiany informacji na żądanie, strony mogą wymieniać informacje dotyczące m.in. wymiaru i poboru podatków, windykacji i egzekucji zaległości podatkowych czy dochodzenia w sprawach podatkowych lub ścigania w sprawach przestępstw podatkowych (art. 1 umowy).

Umowa między Polską a Belize o wymianie informacji w sprawach podatkowych, oprócz umożliwienia dwustronnej wymiany informacji przez banki oraz inne instytucje finansowe, reguluje kwestie takie jak prowadzenie kontroli za granicą, ponoszenie kosztów udzielenia informacji oraz zasady zachowania ich poufności.

Dokument został sporządzony w oparciu o *Modelową Umowę OECD w sprawie wymiany informacji w sprawach podatkowych* i spełnia jej aktualne standardy w tej dziedzinie.

INDIE

29 stycznia 2013 r. w Warszawie podpisano **Protokół między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Indii**

o zmianie Umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Republiki Indii w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, sporządzonej w Warszawie dnia 21 czerwca 1989 roku. Najważniejsze zmiany wprowadzone do umowy z 1989 r. dotyczą metody unikania podwójnego opodatkowania w odniesieniu do polskich rezydentów oraz opodatkowania dywidend, odsetek, należności licencyjnych i opłat za usługi techniczne.

Polska stosowała dotychczas metodę wyłączenia z progresją w stosunku do kategorii dochodów uregulowanych w dotychczasowej umowie (z wyłączeniem opodatkowania dywidend, licencji i opłat za usługi techniczne oraz odsetek). W Protokole wprowadzono natomiast metodę zaliczenia proporcjonalnego dla wszystkich kategorii dochodów.

Nowością jest także przepis dotyczący ograniczenia korzyści umownych, mający charakter ogólnej klauzuli przeciwdziałającej uchylaniu się od opodatkowania.

Zmieniono też postanowienia polsko-indyjskiej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania regulujące dywidendy i odsetki, obniżając dla obydwu kategorii stawkę podatku u źródła z 15 do 10%. W przypadku należności licencyjnych i opłat za usługi techniczne stawki podatku zostały obniżone z 22,5 do 15%.

Protokół wprowadza ponadto pełną klauzulę wymiany informacji w sprawach podatkowych, dostosowując postanowienia Konwencji do obowiązującego standardu OECD. Umożliwi ona uzyskanie informacji o działalności gospodarczej polskich rezydentów w relacjach z Republiką Indii, w tym również o zgromadzonych środkach na rachunkach bankowych.

Rządowy **projekt** ustawy o ratyfikacji ww. Protokołu trafił do Sejmu.

GIBRALTAR

31 stycznia 2013 r. w Londynie podpisano **Umowę między Rzecząpospolitą Polską a Gibraltarem o wymianie informacji w sprawach podatkowych**. **Umowa** została sporządzona w oparciu o Modelową umowę OECD w sprawie wymiany in-

formacji w sprawach podatkowych. Spełnia ona aktualne standardy OECD w zakresie wymiany informacji podatkowych i stanowi m.in. podstawę do obustronnej wymiany informacji znajdującej się w posiadaniu banków.

W przypadku Polski **umowa** dotyczy podatków dochodowych: od osób fizycznych oraz od osób prawnych. Zgodnie z przewidzianą w umowie procedurą wymiany informacji na żądanie, strony mogą wymieniać informacje dotyczące m.in. wymiaru i poboru podatków, windykacji i egzekucji zaległości podatkowych czy dochodzenia w sprawach podatkowych lub ścigania w sprawach przestępstw podatkowych (art. 1 umowy).

Uregulowano również takie kwestie jak np. prowadzenie kontroli za granicą, ponoszenie kosztów udzielenia informacji oraz zasady zachowania ich poufności.

Ustawa o ratyfikacji Umowy między Rzecząpospolitą Polską a Gibraltarem o wymianie informacji w sprawach podatkowych oraz Protokołu do tej Umowy, podpisanych w Londynie dnia 31 stycznia 2013 r. jest już **gotowa**.

GRENADA

Ustawa z dnia 4 stycznia 2013 r. o ratyfikacji *Umowy między Rzeczypospolitą Polską a Grenadą o wymianie informacji w sprawach podatkowych*, podpisanej w Nowym Jorku dnia 19 lipca 2012 r. wyraziła zgodę Parlamentu na dokonanie przez Prezydenta RP ratyfikacji ww. Umowy w trybie art. 89 ust. 1 pkt 5 Konstytucji.

Umowa między Polską a Grenadą została przygotowana w oparciu o Modelową Umowę OECD o wymianie informacji w sprawach podatkowych. Poprzez tę Umowę Strony zobowiązały się do udzielenia sobie pomocy w postaci wymiany informacji, które mogą mieć istotne znaczenie dla administracji i stosowania prawa wewnętrznego Umawiających się Stron w zakresie

podatków: dochodowego od osób prawnych oraz dochodowego od osób fizycznych, w tym informacji, które mogą mieć istotne znaczenie dla określenia, wymiaru i poboru podatków w odniesieniu do osób podlegających takim podatkom, dla windykacji i egzekucji zaległości podatkowych, dochodzenia w sprawach podatkowych lub ścigania w sprawach przestępstw podatkowych.

Umowa ma być skutecznym narzędziem weryfikacji deklarowanych podstaw opodatkowania przez podatników osiągających dochody w relacjach z Grenadą. Jej wejście w życie, również z uwagi na prewencyjny charakter, może mieć pozytywny wpływ na wysokość dochodów budżetowych Skarbu Państwa. Umowa stanie się częścią funkcjonujących już

w Polsce mechanizmów wymiany informacji podatkowych. Po jej wejściu w życie rozszerzeniu ulegnie zakres terytorialny krajów, z którymi Polska prowadzi efektywną wymianę informacji podatkowych.

INNE

Ponadto zmiany dotyczą:

- **Umowy** między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Islandii w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku,
- **Umowy** między Rzeczypospolitą Polską a Republiką San Marino o wymianie informacji w sprawach podatkowych.

oraz brak informacji na ten temat – wszystkie te czynniki mogą utrudniać mobilność transgraniczną.

Mimo że podejście zaproponowane przez Komisję Europejską w 2005 r., mianowicie zniesienie podatków rejestracyjnych i włączenie ich w sposób neutralny dla dochodów do istniejących podatków drogowych, nie zostało jak dotąd przyjęte, niektóre państwa członkowskie wprowadziły już dobrowolnie pewne środki przewidziane w tym wniosku. Jednak nadal występuje pewna liczba problemów, które są niezgodne z ideą prawdziwego jednolitego rynku, a zatem wymagają rozwiązania w perspektywie krótkoterminowej.

W związku z tym **Komisja – w komunikacie do Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego pt. „Wzmocnienie jednolitego rynku poprzez eliminowanie transgranicznych przeszkód podatkowych w odniesieniu do samochodów osobowych” (z dnia 14 grudnia 2012 r., COM(2012) 756 final) – określiła następujące najlepsze praktyki**

i proponuje państwom członkowskim UE stosowanie ich w perspektywie krótkoterminowej:

1. W celu zapewnienia, by podatnicy znali swoje prawa i obowiązki w przypadku przeprowadzki do innego państwa członkowskiego, państwa członkowskie powinny udostępniać odpowiednie informacje na temat pobieranych przez nie w sytuacjach transgranicznych podatków rejestracyjnych i drogowych od pojazdów, w tym informacje na temat sposobu, w jaki wdrożyły ramy prawne UE opisane w niniejszym komunikacie i w dokumencie roboczym. W tym celu należy wyznaczyć centralny punkt kontaktowy dla podatników, do którego łącznie może zostać umieszczone na stronie internetowej Komisji.
2. W celu uniknięcia podwójnego opodatkowania i „nadmiernego opodatkowania” w przypadku, gdy obywatele przenoszą samochód na stałe z jednego państwa członkowskiego do drugiego, państwo członkowskie, które pierwotnie pobrało podatek

rejestracyjny, powinno co najmniej częściowo zwrócić ten podatek z uwzględnieniem amortyzacji samochodu, niezależnie od tego, czy państwo członkowskie przeznaczenia przewiduje zwolnienie z podatku rejestracyjnego.

3. Państwa członkowskie powinny w pełni wykorzystywać elastyczność, jaką zapewnia dyrektywa 83/182/EWG, w celu stosowania bardziej liberalnych rozwiązań umożliwiających czasowe użytkowanie pojazdów w państwach członkowskich bez pobierania podatku rejestracyjnego i drogowego. Odnosi się to w szczególności do wynajmowanych samochodów zarejestrowanych w innym państwie członkowskim, ale także do innych sytuacji czasowego lub okazjonalnego użytkowania przez rezydenta samochodu zarejestrowanego w innym państwie członkowskim.
4. Należy podjąć działania w celu zmniejszenia fragmentacji rynku motoryzacyjnego w UE, spowodowanej niejedno-

AKTUALNOŚCI

Przemieszczanie samochodów osobowych w UE

Podwójne lub wielokrotne opodatkowanie i potencjalna dyskryminacja podatkowa w przypadku transgranicznego przenoszenia samochodów osobowych są kwestią istotną dla obywateli UE i usługodawców.

Podwójne opodatkowanie w dziedzinie opodatkowania

pojazdów, wysokie podatki rejestracyjne w przy-

padku przeniesienia samochodu w związku z migracją

litym stosowaniem przez państwa członkowskie podatków rejestracyjnych i drogowych. Należy również uwzględnić przygotowywane właśnie wytyczne dotyczące zachęt finansowych na rzecz ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów.

W wyniku omówienia powyższych kwestii z państwami członkowskimi być może dojdzie do przyjęcia nowych unijnych przepisów lub dokonania zmian w dyrektywie 83/182/EWG z dnia 28 marca 1983 r. w sprawie zwolnień podatkowych we Wspólnocie, dotyczących niektórych

środków transportu czasowo wwożonych do jednego Państwa Członkowskiego z innego Państwa Członkowskiego, aby uwzględnić bogate orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE oraz zwiększyć przejrzystość i pewność prawa.

PROJEKTY

Pewniejszy 1%?

Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz niektórych innych ustaw przewiduje przekształcenie i usprawnienie procedury tworzenia i prowadzenia przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej wykazu organizacji pożytku publicznego uprawnionych do otrzymania środków z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych.

Wykaz ten będzie prowadzony i aktualizowany na bieżąco. Organizacja przestająca spełniać wymogi ustawowe, np. tracąca status uprawniający do zbierania takich środków, ogłaszająca upadłość lub likwidację, zostanie usunięta z rejestru.

Nowelizacja zmniejszy ryzyko, że przekazane przez podatników pieniądze trafią do podmiotów niespełniających ustawowych wymogów.

Warunkują one uwzględnienie organizacji w wykazie.

Projekt zakłada zobowiązanie organizacji pożytku publicznego do podania numeru rachunku bankowego naczelnikowi urzędu skarbowego do 30 czerwca roku następującego po roku podatkowym. Obecnie ostatecznym terminem na złożenie właściwego numeru rachunku był 31 stycznia. Takie rozwiązanie nierzadko powodowało, że organizacje spóźniały się

z przekazywaniem numeru konta. Wówczas środki finansowe pochodzące z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych były zwracane do budżetu państwa.

Pozostałe zaproponowane w nowelizacji rozwiązania rozwiewają wątpliwości interpretacyjne w przypadku trybów pozakonkursowych zlecania zadań publicznych oraz zmieniają zakres danych organizacji pożytku publicznego objętych wykazem.

ORZECZENIA

Przedłużenie zwrotu VAT zaskarżalne

Niedawne orzeczenie Naczelnego Sądu Administracyjnego może wpłynąć na poprawę sytuacji finansowej polskich przedsiębiorstw w zakresie zwrotu nadwyżki VAT. Sąd stwierdził bowiem, że podatnicy mają możliwość skarżenia do sądów administracyjnych postanowień wydawanych przez naczelników urzędów skarbowych w sprawie przedłużenia terminu zwrotu nadwyżki podatku naliczonego nad należnym.

Zdaniem NSA, podatnikami – na podstawie art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu

przed sądami administracyjnymi – przysługuje skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego na postanowienie naczelnika urzędu skarbowego o przedłużeniu terminu do dokonania zwrotu nadwyżki podatku naliczonego nad należnym, wydane w czasie kontroli podatkowej na podstawie art. 87 ust. 2 zdanie 2 ustawy o podatku od towarów i usług. Zaskarżony indywidualny akt

naczelnika urzędu skarbowego w sprawie przedłużenia czasu zwrotu nadwyżki podatku od towarów i usług spełnia bowiem wszystkie kryteria wynikające z ww. art. 3 § 2 pkt 4. Wojewódzkie sądy administracyjne nie powinny więc odrzucać takich skarg.

Postanowienie NSA z 10.07.2013 r., sygn. akt: I FSK 1133/13

Wydatki muszą być inwestycyjne

Wydatki, o które obniżyć można dochód przed opodatkowaniem przez podmiot zarządzający Legnicką Specjalną Strefą Ekonomiczną, musiały mieć charakter inwestycyjny. Nie mogły zatem posiadać cech wydatków bieżących.

Pokrywanie wydatków bieżących nie korzysta ze zwolnienia, o jakim mowa w § 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 października 2006 r. w sprawie legnickiej specjalnej strefy eko-

nomicznej (Dz.U. z 2006 r. Nr 191, poz. 1416, ze zm.). W przeciwnym razie dochodziłoby do podwójnego obniżania o nie dochodu. Pierwszym razem poprzez zaliczanie ich w koszty uzyskania przychodów i po raz

drugi, pomniejszając dochód przed opodatkowaniem – orzekł Naczelny Sąd Administracyjny.

Wyrok NSA z 16.04.2013 r., sygn. II FSK 1680/11

Nieujawnione źródła jednak korzystne

Do 27 września 2013 r. podatnicy mogą złożyć wnioski o wznowienie postępowania w sprawie decyzji ostatecznych dotyczących podatku ustalonego za lata 1998-2006 od dochodów nie znajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach lub pochodzących ze źródeł nie ujawnionych.

Omówiony w poprzednim numerze wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 18 lipca 2013 r. (sygn. akt SK 18/09) został opublikowany w Dzienniku Ustaw z 27 sierpnia 2013 r. (pod poz. 985). W wyroku tym Trybunał m.in. uznał za niezgodny z Konstytucją RP art. 20 ust. 3 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 1998 r. do 31 grudnia 2006 r. Wprowadzając szczególnie restrykcyjną instytucję podatku od dochodów nieujawnionych, ustawodawca unormował ją w 3 lakonicznych przepisach, które w większości okazały

się nieprecyzyjne i niejednoznaczne – zauważył TK. Zarzucił też zakwestionowanym regulacjom wyjątkowo niejasne ukształtowanie pojęcia przychodu nieznanego źródła lub pochodzącego ze źródeł nieujawnionych, niejednoznaczne określenie zasad dotyczących biegu terminu do ustalenia zobowiązania podatkowego w podatku od dochodów nieujawnionych oraz brak możliwości uwzględnienia zarzutu przedawnienia zobowiązania podatkowego powstałego na zasadach ogólnych.

Zgodnie z przepisami Ordynacji podatkowej, w sprawie

zakończonej decyzją ostateczną wznowia się postępowanie, jeżeli została wydana na podstawie przepisu, o którego niezgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, ustawą lub ratyfikowaną umową międzynarodową orzekł Trybunał Konstytucyjny. Wznowienie postępowania z tej przyczyny następuje tylko na żądanie strony wniesione w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, tj. od daty jego publikacji w Dz.U.

Można także żądać wznowienia postępowania przed sądem administracyjnym w przypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie. W tej sytuacji skargę o wznowienie postępowania wnoszą w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego.

ZMIANY PRAWNE

Wyroby budowlane w obrocie

Nowelizacja przepisów w zakresie wyrobów budowlanych umożliwia producentom wyrobów budowlanych uzyskiwanie w Polsce tzw. europejskich ocen technicznych wyrobów budowlanych. Są to dokumenty niezbędne do sprzedaży tych wyrobów na terenie Unii Europejskiej.

Było to możliwe, **ustawa** upoważnia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej do wyznaczania jednostek oceny technicznej (JOT) uprawnionych do badania wyrobów budowlanych na terytorium Polski. O takie wyznaczenie będą mogli wnioskować zainteresowane instytucje badawcze.

Ponadto **ustawa** upoważnia ministra właściwego do spraw budownictwa do wydania nowego rozporządzenia dotyczącego m.in. sposobu informowania o właściwościach użytkowych wyrobów budowlanych. Informacja taka będzie dołączana do każdego wyrobu budowlanego wprowadzanego na rynek. Ma z niej wynikać, gdzie i jak ma być stosowany dany wyrób. Nowelizacja wdraża przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady z 2011 r., dotyczące warunków wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych.

Zmiany w BFG

Nowelizacja ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym nałoży na banki tzw. opłatę ostrożnościową.

Tego parapodatku banki nie będą mogły wliczać do kosztów uzyskania przychodu.

Zmiany w transporcie drogowym

Nowelizacja ustawy o transporcie drogowym oraz o czasie pracy kierowców weszła w życie 15 sierpnia 2013 r.

Ustawa wdraża do polskiego prawa trzy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady stanowiące tzw. „pakiet drogowy”, tj. rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1071/2009, 1072/2009 i 1073/2009 oraz art. 2 ust. 1 dyrektywy 2002/15/WE. Nowe regulacje w założeniu mają przyczynić się do podniesienia poziomu jakości świadczonych usług transportowych, zwiększenia bezpieczeństwa drogowego oraz wzrostu liczby przedsiębiorców zajmujących się międzynarodowym transportem drogowym.

Nowelizacja wprowadza np. nowe zasady wykonywania przewozów drogowych, w tym zasady dostępu do zawodu przewoźnika drogowego.

PROJEKTY

Skok do administracji elektronicznej?

Obszerny rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw ma w założeniu ułatwić kontakt obywatela, przedsiębiorcy i cudzoziemca z administracją publiczną i sądami administracyjnymi oraz zwiększyć liczbę oraz jakość usług świadczonych drogą elektroniczną.

Propozycja ta ma dotyczyć informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, postępowania administracyjnego i podatkowego.

Przygotowane rozwiązania prawne mają też zapewnić kompleksową elektroniczną postępowania sadowoadministracyjnego.

Tymczasem Ministerstwo Gospodarki przygotowało projekt ustawy o standaryzacji niektórych wzorów pism w procedurach administracyjnych. Celem tej regulacji ma być także uproszczenie otoczenia prawnego dla wykonywania działalności gospodarczej.

Towary bez metek?

Ministerstwo Finansów przygotowało projekt ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług, która ma zastąpić obecną ustawę o cenach, oraz projekt rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług.

Propozycja ta zakłada zniesienie obowiązku nanoszenia ceny na każdy produkt z osobna (tzw. metkowania). To znacząca oszczędność czasu dla pracowników i właścicieli sklepów.

Ceny mają być jednak „uwidaczniane” w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości i umożliwiający ich porównanie. Konieczne ma być także podawanie informacji o przyczynie obniżki ceny.

Projekt przewiduje też podwyżkę kar finansowych za nieprawidłowości w uwidacznianiu

cen towarów, np. na półkach sklepowych. Kara nakładana przez wojewódzkiego inspektora Inspekcji Handlowej może wynieść do 20.000 zł, lecz jeśli dojdzie do recydywy – to może sięgnąć nawet 40.000 zł.

Ponadto proponuje się przyznanie konsumentowi uprawnienia, żeby w razie rozbieżności bądź wątpliwości co do ceny za oferowany towar czy usługę miał prawo do żądania sprzedaży towaru lub usługi po cenie dla niego najkorzystniejszej.

UE będzie skuteczniej zwalczać nadużycia finansowe

Nowy unijny urząd – Prokuratura Europejska – będzie prowadził dochodzenia w sprawach związanych z defraudacją środków unijnych i ścigać sprawców we współpracy z sądami krajowymi.

Co roku w państwach członkowskich UE zgłaszane są podejrzenia nadużyć finansowych na średnią kwotę około 500 mln euro. Komisja Europejska proponuje ustanowienie Prokuratury Europejskiej, która zagwarantuje, że osoby winne przywłaszczenia pieniędzy europejskich podatników poniosą odpowiednie konsekwencje.

Nowa Prokuratura Europejska będzie niezależnym urzędem, który wypełni lukę pomiędzy różnymi systemami prawa karnego w krajach członkowskich UE (których zakres uprawnień wyznaczają granice państwowe) a organami UE (które nie są uprawnione do prowadzenia dochodzeń w sprawach karnych).

Urząd zostanie włączony do krajowych systemów sądownictwa, a prokuratorzy europejscy będą prowadzić dochodzenia i ścigać sprawców w poszczególnych krajach UE. Będą oni realizować swoje zadania we współpracy z pra-

cownikami krajowych systemów sądowych i zgodnie z krajowymi przepisami. Dzięki utworzeniu jednej Prokuratury Europejskiej delegowani prokuratorzy krajowi we wszystkich państwach UE będą wykonywać swoje zadania według takich samych zasad.

Ponieważ nowa struktura zakłada wykorzystanie zasobów, które już istnieją, ewentualne koszty dodatkowe będą bardzo niskie.

Kontrolę sądową sprawować będą sądy krajowe, do których będzie się można odwoływać od decyzji Prokuratury Europejskiej.

Nowe przepisy zapewnią też szereg praw osobom oskarżonym o zdefraudowanie środków z budżetu UE – między innymi prawo do pomocy tłumacza ustnego i pisemnego, uzyskania dostępu do akt sprawy oraz do pomocy prawnika. Komisja

proponuje również, by poszerzyć zakres określonych uprawnień, które już obowiązują w niektórych państwach UE. Chodzi tu o prawo do zachowania milczenia i domniemania niewinności, uzyskania pomocy prawnej, przedstawienia dowodów i do obecności przy przesłuchiwaniu świadków.

W UE istnieje już Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF). Wraz z podjęciem działań przez Prokuraturę Europejską OLAF nie będzie już prowadzić dochodzeń administracyjnych dotyczących nadużyć finansowych w UE lub innych przestępstw przeciwko interesom finansowym UE. Będzie natomiast

nadal prowadzić dochodzenia w innych sprawach, dotyczących na przykład poważnych przypadków łamania zasad etyki zawodowej przez urzędników unijnych, które nie mają skutków finansowych.

Propozycje Komisji zostaną wkrótce przedyskutowane przez Parlament Europejski i kraje członkowskie. Zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami Dania nie będzie uczestniczyć w systemie Prokuratury Europejskiej, a Wielka Brytania i Irlandia mogą to zrobić, o ile wyraźnie i z własnej woli podejmą taką decyzję (tzw. klauzula „opt-in”). Jeśli nie wszystkie kraje UE będą chciały uczestniczyć w tym systemie, decyzję o jego powołaniu może podjąć co najmniej dziewięć państw.

WSKAŹNIKI

Opłaty dla administracji miar

Minister Finansów określił opłaty za czynności urzędowe wykonywane przez organy administracji miar i podległe im urzędy.

Nowe rozporządzenie już obowiązuje.

INTERPRETACJE

Kwietniowe zmiany w kasach

Resort finansów zaktualizował swoje wyjaśnienia odnośnie zmian w zakresie kas rejestrujących od 1 kwietnia 2013 r. wynikających z rozporządzenia z dnia 14 marca 2013 r., a także dotyczące „jednoznacznej nazwy na paragonie fiskalnym”.

Uwzględnił przy tym swoje wskazówki z dnia 9 sierpnia 2013 r. dla dyrektorów izb skarbowych oraz

urzędów kontroli skarbowej w sprawie umieszczania w treści paragonu fiskalnego nazwy towaru lub usługi po-

zwalających na jednoznaczność ich identyfikację.

AKTUALNOŚCI

Program pomocy rolnikom poszkodowanym przez klęski żywiołowe

Rada Ministrów podjęła uchwałę w sprawie ustanowienia programu pomocy dla rolników i producentów rolnych, którzy ponieśli szkody w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej spowodowane wystąpieniem w 2013 r. powodzi, huraganu, gradu lub deszczu nawalnego.

Program zakłada np., że ARiMR będzie mogła udzielać pomocy w formie dopłat do oprocentowania kredytów preferencyjnych na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej znajdujących się na obszarach, na których powstały szkody, w wyniku powodzi, huraganu, gradu i deszczu nawalnego. ARiMR będzie też

udzielać poręczeń lub gwarancji spłaty tych kredytów.

Prezes KRUS, na indywidualny wniosek rolnika, będzie udzielał pomocy w opłacaniu składek na ubezpieczenie społeczne. Prezes ANR będzie zaś mógł odraczać i rozkładać na raty płatności z tytułu umów sprzedaży i dzierżawy nieruchomości zasobu własności rolnej skarbu państwa, a także umarzać raty płatności

czynszu z tytułu umów dzierżawy.

Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.

ZMIANY PRAWNE

Pierwsza ustawa deregulacyjna

Ustawa o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów stanowi pierwszy etap ułatwiania dostępu do zawodów regulowanych poprzez ograniczenie lub likwidację obecnych wymogów (np. uzyskiwania certyfikatów lub licencji).

Zgodnie z **ustawą**, całościową lub częściową deregulacją objęto 51 zawodów.

Są wśród nich m.in. profesje sprawicze: adwokata, radcy prawnego, notariusza, komornika. Uporządkowane i uzupełnione zostały warunki dotyczące egzaminów wstępnych i zawodowych. Sprecyzowano także zasady odbywania aplikacji. **Nowe przepisy** ułatwiają też przechodzenie między zawodami prawniczymi. Ponadto rozszerzony został krąg osób, które mogą zdawać egzaminy prawnicze bez aplikacji. W odniesieniu do notariatu ustawa przewiduje zniesienie asesury, wydłużenie aplikacji notarialnej i wprowadzenie instytucji zastępcy notarialnego.

Nowelizacja zmniejsza też wymagania, które trzeba spełnić, aby ubiegać się o licencję syndyka. Ponadto w myśl nowych przepisów na stanowiskach urzędniczych w sądach będzie można zatrudniać osoby z wykształceniem średnim.

Zgodnie z nowelizacją zmieniła została lista warunków do spełnienia przy ubieganiu się

o licencję detektywa. Nie będzie już obowiązku zdawania egzaminu państwowego, lecz tylko odbycia szkolenia dla wykonujących zawód detektywa. Licencje pracownika ochrony fizycznej oraz pracownika zabezpieczenia technicznego zastąpiono wpisem na listy kwalifikowanych pracowników.

Ustawa uwalnia zawody pośrednika w obrocie nieruchomościami i zarządcy nieruchomości. Osoby te będą musiały jedynie posiadać obowiązkowe ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej. Nie będzie już konieczności m.in. posiadania wyższego wykształcenia, odbycia praktyk i uzyskania licencji zawodowej.

Pierwsza transza deregulacji obejmuje też trenerów i instruktorów sportu. Zredukowane zostały warunki, które trzeba spełnić, aby wykonywać te zawody. Ustawa ogranicza także wymagania kwalifikacyjne i likwiduje obowiązek odbycia szkolenia teoretycznego

i praktycznego przez przewodników turystycznych i pilotów wycieczek.

Uwolnione zostały również zawody: doradcy zawodowego, pośrednika pracy, specjalisty do spraw rozwoju zawodowego, specjalisty do spraw programów, lidera klubu pracy, doradcy i asystenta EURES (Europejskich Służb Zatrudnienia). Ujednolicone i uproszczone zostały przepisy dotyczące tych grup pracowników. Łatwiej będzie również zostać dyplomowanym bibliotekarzem oraz dyplomowanym pracownikiem dokumentacji i informacji naukowej zatrudnianym na uczelniach wyższych.

Deregulacja dotyczy także zawodu taksówkarza. Nie będzie już obowiązku ukończenia przez kandydatów szkolenia z jazdy taksówką, potwierdzonego zdaniem egzaminem w gminach liczących poniżej 100 tys. mieszkańców. W większych gminach, powyżej 100 tys. mieszkańców, rady gmin będą

mogły podejmować uchwały w sprawie szkolenia i egzaminowania osób, które chcą świadczyć usługi taksówkarskie.

Ustawa ogranicza również wymagania, m.in. w zakresie wykształcenia, w stosunku do instruktorów nauki jazdy oraz egzaminatorów osób ubiegających się o prawo jazdy i poddawanych kontrolnemu sprawdzaniu kwalifikacji związanych z prowadzeniem pojazdów.

Nowe przepisy dotyczą też członków załogi statków żeglugi śródlądowej. Określony został maksymalny okres praktyki pływania tych osób na wyżej wymienionych statkach. Chodzi o okres wymagany do uzyskania patentów oraz świadectw w żegludzie śródlądowej.

Dzięki deregulacji ma zwiększyć się liczba miejsc pracy, a konkurencja powinna wymusić obniżenie cen za oferowane usługi, podniesienie ich jakości i zwiększenie dostępności.

Ustawa weszła w życie 23 sierpnia 2013 r., z wyjątkiem przepisów dotyczących m.in. ochroniarzy, pośredników i zarządców nieruchomości, **przewodników turystycznych** i pilotów oraz detektywów, które będą obowiązywać od 1 stycznia 2014 r.

Wymiar zasiłku chorobowego i macierzyńskiego

Ustawa z dnia 21 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa ma na celu doprowadzenie do zrównania w prawach do zasiłku chorobowego i macierzyńskiego ubezpieczonych prowadzących działalność gospodarczą z ubezpieczonymi będącymi pracownikami.

Nowelizacja ustawy przewiduje stosowanie do wszystkich grup ubezpieczonych niebędących pracownikami analogicznych zasad ustalania podstawy wymiaru zasiłku chorobowego i macierzyńskiego jak w przypadku ubezpieczonych będących pracownikami.

Zgodnie ze znowelizowanym art. 49 ustawy w przypadku, gdy niezdolność do pracy powstała przed upływem pełnego miesiąca kalendarzowego podlegania ubezpieczeniu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, podstawę wymiaru zasiłku stanowić będzie pełna zadeklarowana kwota, stanowiąca podstawę wymiaru składek, nieograniczona do faktycznie „przepracowanych” dni miesiąca.

Kształcenie pielęgniarki i położnej

Ustawa o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej **wydłuża** o 2 lata termin na przygotowanie programów kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych przez Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych.

Do czasu ogłoszenia programów kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych, kształcenie podyplomowe będzie realizowane na podstawie programów ramowych, obowiązujących przed dniem 23 sierpnia 2011 r.

Elastyczny czas pracy

Nowelizacja Kodeksu pracy oraz ustawy o związkach zawodowych umożliwiła wydłużenie okresu rozliczeniowego czasu pracy oraz reguluje zasady ruchomego i przerywanego czasu pracy.

Wprowadzenie dłuższego okresu rozliczeniowego ma pomóc pracodawcom lepiej organizować pracę i rozliczać czas pracy. Ma też umożliwić przedsiębiorcom elastyczne reagowanie na zmieniającą się koniunkturę gospodarczą. Przyjęte **rozwiązania** mają też pomóc zachować miejsca pracy.

Okres rozliczeniowy czasu pracy będzie mógł być wydłużony maksymalnie do 12 miesięcy w każdym systemie czasu pracy. Ustawa

gwarantuje pracownikowi otrzymanie minimalnego wynagrodzenia za pracę także w miesiącach, w których, ze względu na rozkład czasu pracy, nie miał obowiązku wykonywania pracy. Zgodnie z nowymi przepisami, możliwe będzie sporządzenie indywidualnego rozkładu czasu pracy pracownika na okres krótszy niż przyjęty okres rozliczeniowy, obejmujący jednak co najmniej miesiąc. Pracodawca będzie musiał przekazać

pracownikowi rozkład czasu pracy co najmniej na 1 tydzień przed rozpoczęciem pracy w tym okresie.

Ustawa określa sytuacje, w których pracodawca nie ma obowiązku sporządzania rozkładu czasu pracy. Jest to dopuszczalne wówczas, gdy rozkład wynika z prawa pracy lub z umowy o pracę, a także w sytuacji, gdy rozkład czasu pracy ustalił sam pracownik po uprzednim uzgodnieniu z pracodawcą czasu niezbędnego do wykonania powierzonych zadań. Rozkładu czasu pracy nie trzeba będzie także sporządzać, jeżeli pracodawca ustalił go w obwieszczeniu. Obowiązku takiego nie będzie także w przypadkach, gdy na pisemny wniosek pracownika został mu ustalony indywidualny rozkład czasu pracy bądź pracuje on w ruchomym czasie pracy.

W zakresie ruchomego czasu pracy ustawa przewiduje 2 rozwiązania. Pracodawca może wyznaczyć pracownikom różne godziny

rozpoczynania pracy w poszczególnych dniach. Druga możliwość zakłada, że rozkład czasu pracy będzie określał przedział, w którym pracownik będzie rozpoczynał pracę, a godzinę rozpoczęcia pracy wybierze sam pracownik. W obu przypadkach ruchomy czas pracy nie może naruszać prawa do odpoczynku dobowego i tygodniowego. Warianty ruchomego czasu pracy powinny zostać uwzględnione w układzie zbiorowym lub w po-

rozumieniu ze związkami zawodowymi. Wykonywanie pracy w systemie ruchomym będzie możliwe także na wniosek zainteresowanego pracownika, co ułatwi godzenie życia zawodowego i rodzinnego.

Nowelizacja umożliwiła wprowadzenie przerywanego czasu pracy także w drodze porozumienia ze związkami zawodowymi lub przedstawicielami pracowników. Dotychczas było to możliwe tylko w układzie zbiorowym pracy.

Ponadto zgodnie z **nowelizacją** odpracowanie zwolnienia od pracy, udzielonego na wniosek pracownika w celu załatwienia jego spraw osobistych, nie będzie uważane za pracę w godzinach nadliczbowych.

Nowe przepisy weszły w życie 23 sierpnia 2013 r. Zgodnie z przepisem przejściowym, okresy rozliczeniowe trwające w dniu wejścia w życie **nowelizacji** kończą się z upływem czasu, na jaki zostały wprowadzone.

WSKAŹNIKI

Nowe limity w ubezpieczeniach społecznych

Prezes GUS ogłosił, że przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale 2013 r. spadło do 3.612,51 zł (w pierwszym I kwartale było to 3.740,05 zł). W związku z tym obniżyły się niektóre wskaźniki ZUS.

LIMITY PRZYCHODÓW DORABIAJĄCYCH

Od 1 września do 31 listopada 2013 r. obowiązują następujące limity wysokości przychodów emerytów i rencistów:

2.528,80 zł	Przekroczenie limitu powoduje zmniejszenie wypłaty emerytury lub renty (też renty socjalnej).	To kwota przychodu odpowiadająca 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za II kwartał 2013 r.
4.696,30 zł	Przekroczenie limitu powoduje zawieszenie wypłaty emerytury lub renty.	To kwota przychodu odpowiadająca 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za II kwartał 2013 r.

DOBROWOLNE UBEZPIECZENIE CHOROBY

W miesiącach wrzesień, październik i listopad br. podstawa wymiaru składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe nie może przekraczać miesięcznie kwoty **9.031,28 zł** (czyli 250% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w drugim kwartale 2013 r.).

WYNAGRODZENIE UCZNIÓW

Wysokość miesięcznego wynagrodzenia uczniów w okresie od 1 września do 31 listopada br. może wynieść nie mniej niż:

- **144,50 zł** w pierwszym roku nauki (tj. 4% ww. przeciętnego wynagrodzenia),
- **180,63 zł** w drugim roku nauki (tj. 5% ww. przeciętnego wynagrodzenia),
- **216,75 zł** w trzecim roku nauki (tj. 6% ww. przeciętnego wynagrodzenia).

Kontrola zwolnień lekarskich po półroczu

Niemal 115 mln zł wstrzymanych i obniżonych świadczeń chorobowych po pół roku przeprowadzanych przez ZUS **kontroli** zwolnień lekarskich i orzecznictwa o czasowej niezdolności do pracy. To aż o 30 mln zł więcej niż w analogicznym okresie 2012 r.

Zgodnie z ustawowymi uprawnieniami ZUS prowadzi kontrole zarówno pod kątem prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do pracy, jak i prawidłowości wykorzystania zwolnień lekarskich.

PORADY

Terminowość opłacania składek na ubezpieczenia społeczne a refundacja tych składek

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych **przypomina**, że osoba niepełnosprawna wykonująca działalność gospodarczą, aby móc ubiegać się o refundację składek na ubezpieczenia społeczne, jest zobowiązana do opłacania tych składek i powinna opłacić je w całości.

Wzwiązku z powyższym Fundusz przypomina, iż refundacja składek na ubezpieczenia społeczne dla osób niepełnosprawnych wykonujących działalność gospodarczą

jest możliwa pod warunkami określonymi w art. 25a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, tj.:

- refundacja dotyczy tylko i wyłącznie obowiązkowych składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe,
- składki muszą być opłacone w całości,
- składki muszą być opłacone terminowo na zasadach określonych w ustawie z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Składki opłacone dobrowolnie bądź nieterminowo bądź w niepełnej wysokości – nie podlegają refundacji.

Terminy na opłacenie składek, wynikające z art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o ubezpieczeniach społecznych (Dz.U. z 2009 r., Nr. 205, poz. 1585, ze zm.):

- **do 10 dnia miesiąca** następującego po miesiącu, którego dotyczą – obowiązek opłacenia mają osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, opłacające składki wyłącznie za siebie,
- **do 15 dnia miesiąca** następującego po miesiącu, którego dotyczą – obowiązek opła-

cenia mają osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą płacące składki również za inne osoby.

Za terminowe dokonanie zapłaty uważa się:

- **przy zapłacie gotówką** – dzień wpłacenia należności z tytułu składek na rachunek bankowy ZUS w banku, placówce pocztowej lub w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej,
- **w obrocie bezgotówkowym** – dzień obciążenia rachunku bankowego płatnika, tj. jeżeli płatnik opłaca składki w formie bezgotówkowej, wpłata

z tytułu należnych składek może zostać uznana za terminową, jeśli najpóźniej w obowiązującym danego płatnika terminie płatności nastąpiło obciążenie jego rachunku bankowego.

Brak opłacenia składek na ubezpieczenia społeczne w terminie i w całości będzie skutkowało wydaniem przez Prezesa Zarządu PFRON decyzją o odmowie wypłaty refundacji bądź decyzji nakazującej zwrot wypłaconej już refundacji.

Źródło: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

PORADY

Jak korzystać z Centralnej Ewidencji Organizatorów Turystyki i Pośredników Turystycznych?

Ministerstwo Sportu i Turystyki przedstawiło praktyczne wskazówki, jak można sprawdzić organizatora wycieczki czy innej imprezy turystycznej.

CO MOŻNA SPRAWDZIĆ W EWIDENCJI?

Centralna Ewidencja Organizatorów Turystyki i Pośredników Turystycznych (CEOTiPO) prowadzona jest w formie elektronicznej na stronie Ministerstwa Sportu i Turystyki pod adresem: <http://turystyka.gov.pl/>.

Ewidencja to podstawowe źródło informacji dla przyszłych klientów organizatorów turystyki i pośredników turystycznych – tzw. biur podróży.

Przede wszystkim w Ewidencji można sprawdzić, czy **wybrany organizator turystyki lub pośrednik turystyczny działa legalnie** na podstawie wpisu do rejestru działalności regulowanej. Taka informacja to podstawa przed zakupem wycieczki.

Ponadto w Ewidencji klient przed zakupem wycieczki może sprawdzić:

- czy **wybrany organizator turystyki lub pośrednik turystyczny posiada zabezpieczenie finansowe na rzecz klientów, jego wysokość oraz okres obowiązywania;**
- czy **biuro nie zawiesiło działalności;**
- czy **wobec organizatora turystyki nie toczy się postępowanie o wykreślenie z rejestru;**
- **albo czy nie jest objęte zakazem prowadzenia działalności.**

Data wpisu do rejestru wskazuje, od kiedy dany przedsiębiorca działa na rynku usług turystycznych, a więc jakie ma doświadczenie w tej działalności.

Ewidencja prowadzona jest na podstawie danych wprowadzanych do system informatycznego oraz przesyłanych przez marszałka województwa kopii dokumentów stanowiących

podstawę wpisu do Ewidencji. Każdy marszałek województwa prowadzi rejestr organizatorów turystyki i pośredników turystyki, zarejestrowanych w danym województwie.

CZEGO NIE MOŻNA SPRAWDZIĆ W EWIDENCJI?

W Ewidencji **nie ma informacji dotyczących wiarygodności ekonomicznej danego przedsiębiorcy**, jego zdolności finansowej czy też informacji o braku zadłużenia.

W Ewidencji **nie znajdują się także informacje dotyczące agentów turystycznych**. Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy o usługach turystycznych działalność gospodarcza agentów turystycznych nie jest działalnością regulowaną w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie

działalności gospodarczej i w związku z tym nie podlega wpisowi do rejestru organizatorów turystyki i pośredników turystycznych. Agent turystyczny nie musi także posiadać zabezpieczenia finansowego.

Należy pamiętać, że agent musi jednoznacznie wskazać w umowie o udział w imprezie turystycznej właściwego organizatora turystyki, którego reprezentuje. Za prawidłową realizację imprezy turystycznej odpowiada organizator turystyki, a nie agent, który sprzedaje imprezę turystyczną.

JAK SZUKAĆ PRZEDSIĘBIORCY W EWIDENCJI?

Przed rozpoczęciem wyszukiwania należy sprawdzić dokładną nazwę danego biura podróży np. we wzorze umowy lub na jego stronie internetowej. Następnie na stronie <http://turystyka.gov.pl/> należy wejść w zakładkę CEOTiPT/ Podmioty/ Wyszukiwanie. Proponujemy, aby szukając dane biuro podróży wpisywać pojedyncze dane np. tylko NIP albo tylko nazwę biura, co ułatwi wyszukiwanie. Biura można

także szukać zaznaczając województwo i wpisując nazwę miasta.

ZABEZPIECZENIE FINANSOWE – DOKUMENT DLA KLIENTA

Zgodnie z art. 14 ust. 4 ustawy o usługach turystycznych, organizator turystyki jest obowiązany wydać klientowi wpłacającemu należność za imprezę lub zaliczkę przekraczającą 10% tej sumy **pisemne potwierdzenie posiadania zabezpieczenia finansowego wraz ze wskazaniem sposobu ubiegania się o wypłatę środków z ubezpieczenia**.

Wysokość zabezpieczenia zależy od wielkości przychodów danego przedsiębiorcy, obszaru terytorialnego prowadzonej działalności (Polska, Europa, kraje pozaeuropejskie) oraz terminu pobierania przedpłat od klientów. Z tego względu wysokość zabezpieczenia finansowego będzie różna dla różnych przedsiębiorców.

Szczegółowo wysokość zabezpieczenia finansowego obliczana jest na podstawie przepisów zawartych w rozporządzeniach Ministra Finansów:

- z dnia 19 kwietnia 2013 r. w sprawie minimalnej wysokości sumy gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej wymaganej w związku z działalnością wykonywaną przez organizatorów turystyki i pośredników turystycznych (Dz.U. poz. 511) – obowiązujące od dnia 14 maja 2013 r.;
- z dnia 22 kwietnia 2013 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia na rzecz klientów w związku z działalnością wykonywaną przez organizatorów turystyki i pośredników turystycznych (Dz.U. poz. 510) – obowiązujące od dnia 14 maja 2013 r.

Źródło: www.msport.gov.pl

Ważne dla klientów biur podróży

W związku z wątpliwościami dotyczącymi odwołania lub rezygnacji klientów z imprez turystycznych resort turystyki przedstawił swoje wyjaśnienia.

ODWOŁANIE IMPREZY TURYSTYCZNEJ PRZEZ BIURO PODRÓŻY

Zgodnie z art. 14 ust. 5 i ust. 6 ustawy o usługach turystycznych, jeżeli organizator turystyki musi, z przyczyn od jego niezależnych, zmienić istotne warunki umowy z klientem lub odwołać imprezę turystyczną, klient ma prawo uczestniczyć w imprezie zastępczej o tym samym lub wyższym standardzie albo żądać natychmiastowego zwrotu wszystkich wniesionych wpłat bez obowiązku zapłaty kary umownej.

Jednocześnie, zgodnie z art. 14 ust. 7 ustawy o usługach turystycznych, biuro podróży jest zwolnione z odpowiedzialności odszkodowawczej za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy w przypadku wystąpienia siły wyższej. Wyżej wymienione wyłączenie odpowiedzialności organizatora turystyki dotyczy jedynie prawa klienta do odszkodowania, którego nie należy mylić z prawem do pełnego zwrotu wniesionych wpłat.

REZYGNACJA KLIENTA Z IMPREZY TURYSTYCZNEJ

W sytuacji, gdy klient zdecydował się zrezygnować z udziału w imprezie turystycznej, która nie została odwołana i nie zostały zmienione istotne warunki umowy, np. program wyjazdu, organizatorzy turystyki nie mają ustawowego obowiązku dokonywania pełnego zwrotu wpłaconych kwot. Zastosowanie mają wówczas postanowienia dotyczące rezygnacji z imprezy zawarte w umowie z klientem. W takim wypadku organizator turystyki, zgodnie z orzecznictwem Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, ma jednak prawo zatrzymać tylko rzeczywiste koszty, które poniósł w związku z realizacją umowy. Niezależnie od powyższego należy zwrócić uwagę, że ewentualne spory w tym zakresie mają charakter cywilnoprawny.

ZMIANY PRAWNE

Zmiany w paszportach

Ustawa o zmianie ustawy o dokumentach paszportowych doprecyzowuje przepisy w zakresie danych zamieszczanych w dokumentach paszportowych wydawanych osobom małoletnim poniżej 12 roku życia oraz przepisy dotyczące wydawania paszportów tymczasowych osobom, od których pobranie odciśków palców jest fizycznie niemożliwe.

Nowelizacja wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia jej ogłoszenia.

Nowelizacja ustawy o finansach publicznych

Nowelizacja ustawy o finansach publicznych zawiesza obowiązek stosowania w 2013 r. ograniczeń związanych z przekroczeniem tzw. pierwszego progu ostrożnościowego, gdy relacja długu publicznego do PKB jest większa od 50%, a nie przekracza 55%.

Przekroczenie progu oznacza, że w projekcie budżetu na kolejny rok relacja deficytu do dochodów nie może być wyższa niż w budżecie z roku, w którym próg został przekroczony. Działanie tego przepisu w 2013 r. zostało zawieszone, gdyż – zdaniem rządu – jego utrzymanie zwiększyłoby spowolnienie gospodarcze w Polsce wynikające z kryzysu w strefie euro.

W myśl znowelizowanej ustawy w tym roku została także zawieszona tzw. tymczasowa reguła wydatkowa. Ogranicza ona tempo wzrostu tzw. wydatków elastycznych, których wysokość może być regulowana przez rząd i nowych wydatków sztywnych, które budżet państwa musi ponieść. Nie będą one mogły wzrosnąć więcej niż 1% ponad inflację w skali roku w okresie obowiązywania procedury nadmiernej deficytu nałożonej na Polskę przez Radę UE.

Powyższe zmiany związane są z koniecznością nowelizacji nierealnego budżetu. Rada Ministrów przyjęła już projekt ustawy o zmianie ustawy budżetowej na rok 2013 i projekt ustawy zmieniającej ustawę o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej, przedłożone przez Ministra Finansów.

Nowe oznakowanie tras rowerowych

Nowe przepisy określające oznakowanie na drogach i szlakach rowerowych wprowadzają znaki, które pozwolą w sposób czytelny i jednoznaczny przekazać rowerzyście informacje dotyczące szlaku rowerowego, jego rzeczywistego przebiegu, zmiany kierunku oraz występujących na nim utrudnień.

Dzięki konstrukcji nowego systemu znakowania szlaków w Polsce ma się uzyskać m.in. możliwość spójnego i czytelnego oznakowania tras rowerowych stanowiących kontynuację tras przebiegających przez państwa graniczące z Polską (np. w ramach systemu EuroVelo – eu-

ropejskiej sieci szlaków rowerowych), jak też tworzenia szlaków ponadregionalnych, które są planowane do realizacji w najbliższych latach. Usystematyzowane oznakowanie szlaków rowerowych służyć będzie m.in. realizowanym obecnie, w ramach Programu Operacyjnego

Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013, projektom pn. Trasy Rowerowe w Polsce Wschodniej.

- 14 sierpnia br. weszły w życie rozporządzenia:
- Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej oraz Spraw Wewnętrznych z dnia 24 lipca 2013 r. [zmieniające](#) rozporządzenie w sprawie znaków i sygnałów drogowych oraz

- Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 19 lipca 2013 r. [zmieniające](#) rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach.

PROJEKTY

Lepsza ochrona dla turystów wybierających wczasy zorganizowane?

Komisja Europejska proponuje [unowocześnić](#) unijne przepisy dotyczące zorganizowanych podróży wakacyjnych, aby zapewnić urlopowiczom lepszą ochronę.

Do tej pory jako podstawa ochrony turystów w UE służyła [dyrektywa z 1990 r. w sprawie zorganizowanych podróży](#). Gwarantuje ona kompleksową ochronę konsumentów rezerwujących organizo-

wane wyjazdy wakacyjne, które obejmują np. przelot, zakwaterowanie i wynajem samochodu. Ochrona ta dotyczy m.in. prawa do otrzymania wszelkich niezbędnych informacji przed podpisaniem umowy, uzyska-

nia pewności, kto odpowiada za wykonanie wszystkich usług w ramach pakietu wakacyjnego, i prawa do zagwarantowanej podróży powrotnej w przypadku bankructwa organizatora turystyki.

Zaproponowana [reforma](#) jest odpowiedzią na gruntowne zmiany zachodzące na rynku turystycznym. Obywatele coraz częściej i aktywniej dostosowują programy wakacyjne do swoich indywidualnych potrzeb, w szczególności korzystając przy tym z Internetu w celu dokonania wyboru i połączenia ze sobą różnych wariantów podróży, zamiast decydować się na jedną z go-

towych ofert wypoczynku z katalogu.

[Zaproponowana aktualizacja przepisów z 1990 r.](#) ma na celu przede wszystkim dostosowanie dyrektywy w sprawie podróży zorganizowanych do wymogów epoki cyfrowej. Oznacza to, że dyrektywa zapewni ochronę również

120 milionom konsumentów, którzy nabywają takie pakiety wakacyjne dostosowane do indywidualnych potrzeb.

Reforma pozwoli lepiej chronić konsumentów dzięki większej przejrzystości i wzmocnieniu ochrony w razie wystąpienia problemów. Nowe przepisy będą korzystne też dla

firm, ponieważ Komisja zamierza znieść przestarzałe wymogi informacyjne, takie jak obowiązek dodrukowywania katalogów, a także zagwarantować wzajemne między państwami uznawanie krajowych systemów ochrony w przypadku niewyplacalności.

Koniec z wysokimi karami za usuwanie drzew?

Ministerstwo Środowiska we współpracy z Generalną Dyрекcją Ochrony Środowiska przygotowało propozycje zmian przepisów z zakresu ochrony terenów zieleni i zadrzewień. Ma być szybciej, prościej i taniej!

Proponowane [zmiany](#) dotyczą przede wszystkim wprowadzenia nowego systemu opłat za usunięcie drzew lub krzewów, obniżenia wysokości kar administracyjnych za zniszczenie bądź usunięcie drzew lub krzewów

bez zezwolenia, uproszczenie procedur związanych z uzyskiwaniem zezwoleń, a także licznych zmian porządkujących i doprecyzowujących [przepisy](#) w zakresie ochrony terenów zieleni i zadrzewień.

Dla ochrony powietrza

Rada Ministrów przyjęła [założenia](#) do projektu ustawy o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych.

Proponowane [rozwiązania](#) mają przyczynić się do istotnego ograniczenia emisji do atmosfery niektórych flu-

orowanych gazów cieplarnianych i substancji zubożających warstwę ozonową wykorzystywanych w sektorach chłód-

nictwa i klimatyzacji, ochrony przeciwpożarowej i elektroenergetyki.

Twój doradca poleca

CO WARTO WIEDZIEĆ, DECYDUJĄC SIĘ NA WSPÓŁPRACĘ Z DORADCĄ PODATKOWYM?

1. **Prowadzenie obsługi prawnopodatkowej firmy me jest czynnością jednostronną wykonywaną tylko przez doradcę podatkowego.** Doradca zrobi wszystko, aby sprawy Twojej firmy były prowadzone fachowo, lecz nie osiągnie nic, jeśli Ty nie będziesz miał czasu na współpracę. Aby podatkowo zoptymalizować działalność, doradca musi na bieżąco otrzymywać dane mające wpływ na cały proces.
2. **Jeśli nie masz czasu na regularne kontakty z kancelarią, wyznacz osobę odpowiedzialną w Twojej firmie.** Przedstaw doradcy swoje sugestie i zakres, w jakim będzie mógł liczyć na pełnomocnika oraz wskaź, jakie sprawy powinny być konsultowane wyłącznie z Tobą.
3. **Terminowo dostarczaj wszystkie dokumenty do kancelarii.** Tylko wtedy doradca będzie mógł w odpowiednim czasie zareagować bądź skorygować niektóre rozwiązania, a przez to zaoszczędzić Twoje pieniądze. Terminy podatkowe są nieprzekraczalne, a ich niedotrzymanie wiąże się z sankcjami dla podatnika. Przynosząc dokumenty do kancelarii w ostatniej chwili, utrudniasz doradcy działanie.
4. **Faktury i dokumenty, które dostarczasz do kancelarii muszą być prawidłowo opisane** (np. nabywając środek trwały, powinieneś zaznaczyć, gdzie on użytkowany, w jakim celu itp.). Podczas wizyty w kancelarii można skonsultować pewne decyzje, uzyskać poradę, oszacować ryzyko określonego działania.

5. **Konsultuj z doradcą ważne decyzje, inwestycje związane z kosztami, przed podpisaniem i przystąpieniem do realizacji umów.** Doradca wskaże najkorzystniejsze rozwiązanie z podatkowego punktu widzenia i podpowie, jaki wariant wybrać (termin rozpoczęcia inwestycji, decyzje kredytowe, zakupy leasingowe, remont, modernizacja).

RADY DLA KLIENTÓW

- Jakość obsługi, a tym samym optymalizacji podatkowej Twojej firmy, zależy od dobrej współpracy między doradcą a klientem. Doradca bez pomocy klienta będzie oczywiście rzetelnie i zgodnie z przepisami prowadził powierzone mu sprawy, ale jego rola sprowadzi się wyłącznie do obsługi księgowej.
- Jeśli planujesz inwestycje, poproś doradcę o radę. Doradca patrzy na Twoją firmę oczami prawnika podatkowego, ekonomisty i urzędu skarbowego.
- Nie zostawiaj ważnych spraw na ostatnią chwilę. Daj Twojemu doradcy szansę na rzetelne wykonywanie obowiązków, za które będziesz musiał zapłacić.
- Wzajemne zaufanie jest podstawą udanej współpracy.

